

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 46/18
V Luxemburgu 17. apríla 2018

Rozsudok vo veci C-414/16
Vera Egenberger/Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung eV

Požiadavka náboženského vierovyznania na pracovné miesto v cirkvi musí podliehať účinnému súdnemu preskúmaniu

Táto požiadavka musí byť nevyhnutná a s ohľadom na duch cirkvi objektívne podmienená povahou alebo podmienkami výkonu predmetnej pracovnej činnosti a musí byť v súlade so zásadou proporcionality

Vera Egenbergerová, ktorá je bez vierovyznania, sa v roku 2012 uchádzala o pracovné miesto vypísané Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung (Evanjelický spolok pre diakoniú a rozvoj, Nemecko). Išlo o pracovné miesto na dobu určitú na projekte zameranom na vypracovanie paralelnej správy o Medzinárodnom dohovore OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie. Pracovné miesto zahŕňalo zastupovanie nemeckej diakonie vo vzťahu k politickým štruktúram a verejnosti, ako aj koordináciu interného postupu formovania názorov. Podľa inzerátu mali byť uchádzači členmi evanjelickej cirkvi, alebo cirkvi, ktorá je súčasťou pracovného spoločenstva kresťanských cirkví v Nemecku. Vera Egenbergerová nebola pozvaná na pohovor. Z dôvodu, že sa domnievala, že bola diskriminovaná na základe náboženstva, podala proti Evangelisches Werk žalobu na nemeckých súdoch a domáhala sa, aby bolo Evangelisches Werk uložené zaplatiť jej náhradu škody vo výške 9 788,65 eura.

Bundesarbeitsgericht (Spolkový pracovný súd, Nemecko), ktorý o spore rozhoduje, požiadal Súdny dvor, aby v tomto kontexte poskytol výklad antidiskriminačnej smernice¹, ktorej cieľom je ochrana základného práva pracovníkov pred diskrimináciou okrem iného na základe náboženstva alebo viery. Táto smernica však tiež zohľadňuje právo na autonómiu cirkví (a iných verejných alebo súkromných organizácií, ktorých duch je založený na náboženstve alebo viere), tak ako je zaručené v práve Únie, predovšetkým Chartou základných práv Európskej únie.

Smernica tak stanovuje, že cirkev (alebo iná organizácia, ktorej duch je založený na náboženstve alebo viere) môže stanoviť požiadavku súvisiacu s náboženstvom alebo vierou, ak podľa povahy dotknutej činnosti alebo v kontexte, v ktorom sa vykonáva, „tvorí náboženstvo alebo viera základnú, oprávnenú a odôvodnenú požiadavku povolania s ohľadom na duch tejto organizácie“. Bundesarbeitsgericht (Spolkový pracovný súd) v tejto súvislosti uvádza, že podľa judikatúry Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd, Nemecko) týkajúcej sa práva na sebaurčenie cirkvi sa má súdne preskúmanie dodržiavania týchto kritérií v Nemecku obmedziť na posúdenie prípustnosti na základe kritéria vlastného ponímania náboženstva vychádzajúceho z viery. Súdneho dvora sa preto okrem iného pýta, či je takéto obmedzené súdne preskúmanie zlučiteľné so smernicou.

Vo svojom rozsudku z dnešného dňa Súdny dvor najprv konštatuje, že podľa smernice treba zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi právom na autonómiu cirkví (a iných organizácií, ktorých duch je založený na náboženstve alebo viere) na jednej strane a právom pracovníkov na to, aby neboli najmä pri ich nábore do zamestnania diskriminovaní na základe náboženstva alebo viery na druhej strane.

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

Podľa Súdneho dvora musí však v prípade sporu takéto zabezpečenie rovnováhy podliehať kontrole, ktorú vykoná nezávislý orgán, a nakoniec vnútroštátny súd.

Ak teda cirkev (alebo iná organizácia, ktorej duch je založený na náboženstve alebo viere) na podporu aktu alebo rozhodnutia, ako je zamietnutie prihlášky na pracovné miesto v tejto cirkvi alebo organizácii, tvrdí, že náboženstvo tvorí podľa povahy dotknutých činností alebo v kontexte, v ktorom sa vykonávajú, základnú, oprávnenú a odôvodnenú požiadavku povolania s ohľadom na duch tejto cirkvi (alebo organizácie), musí takéto tvrdenie podliehať účinnému súdnemu preskúmaniu. Súd, ktorý o veci rozhoduje, sa musí uistiť, že v každom jednotlivom prípade sú splnené kritériá, ktoré stanovuje smernica s cieľom zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi prípadne konkurujúcimi právami.

Súdny dvor v tejto súvislosti spresňuje, že vnútroštátnym súdom v zásade neprináleží rozhodnúť o duchu ako takom, ktorým je odôvodnená uvedená požiadavka povolania. Musia však v každom jednotlivom prípade určiť, či sú s ohľadom na tento duch splnené tri kritériá týkajúce sa existencie „základnej, oprávnenej a odôvodnenej“ požiadavky.

Vnútroštátne súdy tak majú preskúmať, či je uplatnená požiadavka nevyhnutná a s ohľadom na duch dotknutej cirkvi (alebo organizácie) objektívne podmienená povahou alebo podmienkami výkonu predmetnej pracovnej činnosti. Navyše musí byť táto požiadavka v súlade so zásadou proporcionality, teda musí byť primeraná a najstť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

Napokon, pokiaľ ide o problematiku súvisiacu so skutočnosťou, že smernica Únie v zásade nemá priamy účinok medzi jednotlivcami, ale vyžaduje jej prebratie do vnútroštátneho práva, Súdny dvor pripomína, že vnútroštátnym súdom prináleží vykladať vnútroštátne právo, ktorým sa preberá smernica, v najväčšej možnej miere v súlade s ňou.

V prípade, ak nie je možné vyložiť uplatniteľné vnútroštátne právo (v prejednávanej veci nemecký všeobecný zákon o rovnakom zaobchádzaní) v súlade s antidiskriminačnou smernicou tak, ako ju vyložil Súdny dvor vo svojom rozsudku z dnešného dňa, Súdny dvor spresňuje, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje spor medzi dvoma jednotlivcami, musí od uplatnenia vnútroštátneho práva upustiť.

Ak sa má totiž uplatniť Charta, musí vnútroštátny súd jednotlivcom zabezpečiť súdnu ochranu vyplývajúcu zo zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe náboženstva alebo viery (zakotveného v článku 21 Charty, pričom tento zákaz je ako všeobecná zásada práva Únie imperatívnej povahy) a z práva na účinnú súdnu ochranu (zaručenú článkom 47 Charty). Tento zákaz diskriminácie, ako aj právo na účinnú súdnu ochranu sú samy osebe postačujúce na to, aby bolo jednotlivcom priznané samostatne uplatniteľné právo v spore proti inému jednotlivcovi v oblasti, na ktorú sa vzťahuje právo Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106